

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Jaroslav Vachek

K šedesátinám prof. dr. Emila Kašpara

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 12 (1967), No. 5, 317--318

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/138937>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1967

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

meteorologie a klimatologie. V r. 1939 byla tato jeho habilitace přenesena na vysokou školu zemědělského a lesního inženýrství v Praze. V r. 1950 byl dr. Gregor pověřen přednáškami z meteorologie a klimatologie na přírodovědecké fakultě Karlovy university v Praze a tam byl jmenován docentem. Od září r. 1954 je dr. A. Gregor profesorem meteorologie a klimatologie na matematicko-fyzikální fakultě Karlovy university, kde vykonával funkci proděkana v r. 1954—55 a děkana v r. 1960—61 a kde také byl jmenován bez obhajoby na základě své vědecké činnosti doktorem matematicko-fyzikálních věd.

Vědecká činnost prof. A. Gregora je rozsáhlá, jak o tom svědčí velký počet jeho vědeckých publikací a funkcí. I v nynější době, kdy prof. A. Gregor byl nucen značně omezit svou pracovní činnost, zastává ještě tyto funkce: Je místopředsedou a čestným členem Čs. meteorologické společnosti, čestným členem Polské meteorologické společnosti, členem vědeckotechnické rady Hydrometeorologického ústavu v Praze, členem fyziatrické společnosti při lékařské Purkyňově společnosti, poradcem redakčního kruhu Příručního slovníku naučného ČSAV a dlouholetým členem přírodovědecké sekce Socialistické akademie v Praze-Smíchově.

Prof. A. Gregor uveřejnil mnoho odborných i populárních článků; mnohé z nich měly průkopnický charakter a byly prakticky využity. Publikoval také mnoho grafických prací, map a diagramů. Všechny jeho publikace se vyznačují jasnou stylizací, názorností a praktickým zaměřením.

Přejeme jubilantovi A. Gregorovi ještě mnoho životních úspěchů a dalšího uznání za jeho učitelskou a vědeckou práci.

František Konečný

K ŠEDESÁTINÁM PROF. DR. EMILA KAŠPARA

Letos v květnu oslavil své šedesátiny RNDr. EMIL KAŠPAR, profesor teorie vyučování fyzice a vedoucí katedry metodiky vyučování fyzice na matematicko-fyzikální fakultě University Karlovy v Praze.

Narodil se 10. 5. 1907 v Řepníkách u Chrudimi. V letech 1918—1926 studoval na akademickém gymnasiu v Praze a na gymnasiu ve Vysokém Mýtě. Studium přírodovědecké fakulty KU v Praze ukončil dosažením středoškolské aprobace z MF v r. 1931 a doktorátem přírodních věd v r. 1932. V letech 1932—35 působil na měšťanských školách, od r. 1935 do r. 1943 na různých středních školách a v letech 1943—45 byl nasazen v továrně Eta, kde pracoval v optické laboratoři. Po válce působil dva roky ve Výzkumném ústavu pedagogickém v Praze; r. 1947 byl pověřen přednáškami a vedením Fyzikálního ústavu na pedagogické fakultě v Praze. Na tuto fakultu přešel v r. 1951 jako odborný asistent a v r. 1952 byl jmenován docentem fyziky. V r. 1953 přešel na Vysokou školu pedagogickou v Praze a v r. 1959 na matematicko-fyzikální fakultu UK v Praze, kde byl jmenován a ustanoven profesorem v r. 1962.

Svou vědeckou práci zahájil již při studiu na vysoké škole pracemi z oboru vysoké frekvence, které byly podkladem jeho disertace a byly dále publikovány v různých časopisech u nás i v cizině. Tyto práce byly přerušeny druhou světovou válkou a již se k nim nevrátil. Léta válečného nasazení jej přivedla k řešení některých otázek technické optiky, kterým se věnuje až do dnešní doby. Hlavní pozornost ve své odborné práci po r. 1945 však věnoval teorii vyučování fyzice. Zpočátku se zabýval konkrétnějšími otázkami, s postupem doby u něho převládal zájem o obecnější problémy obsahu a pojetí školské fyziky. Hlavní jeho myšlenky a názory jsou obsaženy ve dvousvazkové publikaci „Kapitoly z didaktiky fyziky“. Široké učitelské veřejnosti je především znám jako autor středoškolských učebnic a metodických příruček a dále pracemi, které věnoval názorným pomůckám. Z oboru názorných pomůcek jsou zvláště známé laboratorní soupravy i řada demonstračních pomůcek, které vyvinul; zároveň rozpracoval metodiku práce s nimi. Mnohé z těchto

pomůček byly vyznamenány a odměněny v soutěžích, vypsaných MŠ. Vedle trojrozměrných pomůček zabýval se teoreticky i prakticky filmem a jeho využitím ve vyučování fyzice.

Je možno říci, že prof. Kašpar svými teoretickými pracemi i obětavou organizační prací náleží mezi zakladatele naší metodiky vyučování fyzice jako vědecké disciplíny.

Neméně významná je jeho práce jako učitele a pedagogického pracovníka. Jeho pedagogická činnost se vyznačuje velkou svědomitostí, s níž vybírá metodický postup výkladu a s níž se snaží studenty naučit především správnému fyzikálnímu myšlení, vzbudit u nich zájem o učitelské povolání a vést je k hluboké odpovědnosti v budoucí pedagogické práci. Velmi záslužná byla jeho práce spojená s vedením kateder. Celkem na třech různých pracovištích vybudoval organizačně, materiálně i pedagogicky dobře vybavená pracoviště, která splnila všechny závažné úkoly. S bohatou prací vědeckou a pedagogickou je spojena i činnost veřejná a organizační. Na vysokých školách i mimo ně vykonával dlouhou řadu let různé funkce. V r. 1962 byl jmenován zasloužilým členem JČMF. V r. 1949 a 1951 získal zvláštní uznání za mimořádné práce pro učitele v činné službě. Nesmírně bohatá je jeho činnost přednášková, ať už byla určena učitelům, studentům nebo široké veřejnosti.

Je třeba ještě konstatovat, že k profilu prof. Kašpara náležejí i nevšední vlastnosti osobní, pro které si ho všichni váží. Svým osobním vystupováním, zdůvodněným a kvalifikovaným rozhodováním získával si vždy velkou autoritu a úctu. Životní jubileum zastihlo prof. dr. E. Kašpara v plné tvůrčí práci. Jeho veliký odborný rozhled, bohaté životní zkušenosti i elán jsou zárukou, že ještě v mnoha dalších letech bude významným činitelem mezi vysokoškolskými pracovníky fyziky i pedagogiky. Do těchto dalších let mu přejeme mnoho zdraví i úspěchů v práci i v osobním životě.

Jaroslav Vachek

SLOŽENÍ NOVÉHO ÚV MO

Na plenární schůzi ústředního výboru matematické olympiády (ÚV MO), která se konala v Praze dne 5. 12. 1966 byl projednán návrh nového složení ústředního výboru a členů jeho předsednictva; stalo se tak proto, že v r. 1966 uplynulo tříleté funkční období dosavadního výboru. Akademik Josef NOVÁK se vzdal funkce předsedy ÚV MO, neboť byl pověřen funkcí předsedy kolegia matematiky v ČSAV.

Návrh byl prokonzultován v ÚV JČMF, MÚ ČSAV i v ÚV ČSM, byl jednomyslně doporučen dosavadním ústředním výborem MO a pak schválen ministerstvem školství a kultury.

Nové složení ÚV MO je toto:

- Předseda:* Jan Vyšín, docent matematicko-fyzikální fakulty KU v Praze
Místopředseda: prof. dr. Miroslav FIEDLER, DrSc., vedoucí vědecký pracovník MÚ ČSAV v Praze
I. jednatel: Vlastimil MACHÁČEK, odb. asistent pedagogické fakulty KU v Praze
II. jednatel: Jiří MÍDA, odb. asistent pedagogické fakulty KU v Praze
Členové: dr. František BĚLOUN, vedoucí matematického kabinetu Krajského pedagogického ústavu v Praze,
Juraj BOSÁK, CSc., Matematický ústav SAV v Bratislavě,
Jaroslav FUKA, CSc., vědecký pracovník MÚ ČSAV v Praze,
František HRADECKÝ, odborný asistent MFF KU v Praze,
prof. dr. Karel HRUŠA, vedoucí katedry pedagogické fakulty v Praze,
dr. Milan KOLIBIAR, CSc., docent přírodovědecké fakulty Komenského university v Bratislavě,
Ladislav KRKAVEC, ústřední inspektor MŠK,
Jozef MORAVČÍK, CSc., odb. asistent Vysoké školy dopravní v Žilině,